

Doğa Fauna

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Afrika Gri Papağanı

**Son zamanlarda istenmeyen bir şekilde
ülkemizde gündem olan Afrika gri papağanları
ve ülkemizde yaşayan diğer papağanlar
bu ayki konumuz.**

Jako olarak da bilinen
Afrika gri papağanı, doğal olarak
Orta ve bazı Batı Afrika ülkelerinde
(Kongo, Demokratik
Kongo Cumhuriyeti, Orta Afrika
Cumhuriyeti, Gana, Gabon,
Kamerun vb.) yaşayan bir
papağan türüdür.

Kanat açıklıkları 46-52 cm,
boyları 33, ağırlıkları 407 gr kadar olur.
Vücutlarında gri renk hakimdir.
Kuyrukları kırmızı ya da bordo renkte olur.

Doğada 22 yıl kadar yaşayan
gri papağanlar, insan bakımı altında
50-60 yıl kadar yaşayabilirler.

Kaynaklar

https://animaldiversity.org/accounts/Psittacus_erithacus/

Çalışkan, O., "Rose-Ringed Parakeets (*Psittacula krameri*) and geographical evaluation of habitats in Turkey", *International Journal of Geography and Geography Education*, 38, 279-294, 2018.

Per, E., "Tropikal ormanlardan Türkiye'ye papağan ticaretinin durumu", *Turkish Journal of Forestry*, 19(3): 275-283, 2018

Türü ne olursa olsun bir canlıya yapılan eziyetin kabul edilebilir tarafı yok.

Yaşadığımız dünyada tüm canlılara yer olduğunu bilmek aslında birçok sorununun oluşmasının önüne geçecektir.

Yabani bir türü yaşadığı doğal ortamdan uzaklaştırmadan da sevmek mümkün. Onunla ilgili tüm bilgileri öğrenmek ve onu doğal ortamında fotoğraflamak, bu fotoğrafları paylaşmak, öğrenilen bilgileri aktarmak da insanı iyi hissettirebilir.

Her ne kadar evlerde kuş ya da evcil hayvan beslemeyi önermesek de bu yaygın biçimde hayvanları severek yapıyor ve önüne geçmek mümkün değil. Ancak doğal olarak ülkemizde yaşamayan bir hayvanı evcil olarak beslenmenin kurallarına uymak gerek. Bir süre sonra sıkılmak, sesinden ve kokusundan rahatsız olmak ve diğer bakım zorlukları nedeniyle evde bakılan hayvanı doğaya bırakmak öngörülemeyen daha fazla sorunu ortaya çıkarabilir.

İnsanların papağanları sevmesinin temel nedeni bazı sözcükleri tekrar edebilmeleri.

İnsanlar açısından keyifli olan bu durum, papağanlar açısından bakıldığında tam tersi. Papağanlar doğal ortamlarında birbirleriyle ses çıkararak anlaşır. Evlerde bulunan papağanlar insanların eğlenmesi için değil, çevrede kendi türünden başka bir papağan olup olmadığını öğrenmek ve onunla iletişim kurmak için duydukları sesleri taklit ederek devamlı ses çıkarırlar.

Türkiye’de Yaşayan Papağanlar

Daha çok tropik bölgelerde doğal olarak yaşayan papağanların iki türünü (Yeşil Papağan ve İskender Papağanı) Türkiye’deki yaban hayatında da görmek mümkün.

Yeşil papağanlar için örnek verecek olursak bugün dünyada 72 ülkede, Türkiye’de ise 22 ilde yeşil papağan yaşıyor.

Ülkemizde 1982-2016 yılları arasında, 135 papağan türü ithal, 40 papağan türü de yeniden ihraç edilmiş. Egzotik türler olarak da adlandırılan bu türlerden ikisi Türkiye’de yayılış göstermeye ve doğada üremeye başladı. Bununla birlikte, kafes kaçkını olarak doğada tespit edilen 9 tür var.

Yeşil papağan

(*Psittacula krameri*)

Asya’nın güney tarafları ve Afrika’da saharanın hemen altındaki bölgeler doğal yayılış alanları olsa da insan etkisi ile dünyada 72 ülkede yabani olarak yaşarlar.

Gagaları kırmızı, vücutları yeşildir. Boyları 37-43 cm, ağırlıkları 95-143 gr, kanat açıklıkları 15-17,5 cm kadar olur. Meyve ve tohumla beslenirler. Türkiye’de yabani olarak yaşadıkları iller: Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Burdur, Çanakkale, Denizli, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Mersin, Muğla, Samsun, Sakarya, Şanlıurfa ve Yalova.

İskender papağanı

(*Psittacula eupatria*)

Asya’nın güney ve güneydoğu tarafları doğal yayılış alanları olsa da insan etkisi ile dünyada pek çok ülkede yabani olarak yaşıyorlar.

Gagaları kırmızı, vücutları yeşildir. Erkeklerde boynun ön tarafında siyah, arka tarafında pembe bant bulunur. Boyları 50-62 cm, ağırlıkları 250-260 gr, kanat açıklıkları 18-21,5 cm kadar olur. Meyve ve tohumla beslenirler.